

۱) محمول در قضیه «پروانه به دور شمع گشت» و موضوع در قضیه «جهان گشت ویران ز کردار او» به ترتیب کدام است؟

- ۱) به دور شمع - جهان
 ۲) گردان به دور شمع - کردار او
 ۳) به دور شمع - کردار او
 ۴) گردان به دور شمع - جهان

۲) کدام عبارت درباره‌ی قضیه‌ی محصوره، درست است؟

- ۱) جزئی یا کلی بودن سور آن، مربوط به مصادیق موضوع است.
 ۲) همواره دارای سورهایی برای جزئی یا کلی بودن است.
 ۳) وظیفه‌ی سور در آن، تعیین موجب یا سالبه بودن است.
 ۴) موضوع آن ممکن است کلی یا جزئی باشد.

۳) قضایای ذکرشده در کدام گزینه، به ترتیب شخصیه و محصوره هستند؟

- ۱) یاران امام حسین (ع) ۷۲ تن بودند. - صحابه‌ی پیامبر اکرم (ص) با تقوا بودند.
 ۲) دانش‌آموزان این مدرسه درسخوان هستند. - انسان‌ها به تغذیه نیاز دارند.
 ۳) کوه دماوند بلندترین کوه ایران است. - این خانه‌ها نوساز هستند.
 ۴) ماه بهمن سردترین ماه سال است. - هیچ فلزی عایق نیست.

۴) در کدام گزینه، نوع قضیه به درستی ذکر شده است؟

- ۱) شهدای کربلا هفتاد و دو تن بودند. (شخصیه)
 ۲) هر تلاشگری موفق می‌شود. (شرطی)
 ۳) ظلم پسندیده نیست. (شخصیه)
 ۴) توانا بود هر که دانا بود. (حملی)

۵) کدام‌یک از قضایای زیر، شخصیه هستند؟

- الف) غم مخور، جمله‌ای انشائی است.
 ب) مفهوم یا کلی است یا جزئی.
 پ) بلندترین کوه ایران دماوند است.
 ت) هیچ انسانی طالب ظلم نیست.

- ۱) الف و ب و ت ۲) الف و پ ۳) ب و پ ۴) الف و ب و پ

۶ کدام گزینه درست است؟

- ۱ جزئی و کلی بودن در سور قضیه و موضوع قضیه به ترتیب درباره‌ی مفهوم موضوع و دامنه‌ی مصادیق موضوع است.
- ۲ در قضایای محصوره آنچه دامنه‌ی مصادیق و مفهوم موضوع را معین می‌کند کمیت و سور است.
- ۳ در قضیه محصوره موضوع قضیه مفهومی کلی است که همه یا بعضی از مصادیق آن موردنظر می‌تواند باشد.
- ۴ در قضایای محصوره، مفهوم موضوع یا جزئی است یا کلی که دامنه‌ی مصادیق آن با سور معین می‌شود.

۷ در کدام گزینه، قضیه شرطی وجود ندارد؟

- ۱ پاداش نیکو خواهی گرفت چو کار نیکو انجام دهی - با برنامه‌ریزی درست، موفق خواهی شد.
- ۲ هیچ‌کس نمی‌تواند شکر نعمت‌های خدا را به جا آورد - مادر همراه خواهرم آمد.
- ۳ هر انسانی یا مسلمان است یا مسیحی - از تو حرکت از خدا برکت
- ۴ هر کس نداند، تو می‌دانی - هر آن کس که دندان دهد، نان دهد.

۸ کدام عبارت درست است؟

- ۱ در عبارت «نقش ما گو ننگارند به دیباچه عقل / هر کجا نامه عشق است نشان من و توست»، فقط یک قضیه به کار رفته است.
- ۲ در عبارت «چون نیک نظر کرد پر خویش در آن دید / گفتا ز که نالیم که از ماست که بر ماست» دو قضیه شرطی و دو قضیه حملی به کار رفته است.
- ۳ در عبارت «چرخ نبندد گرهی بر سرت / تا نگشاید گرهی دیگرت»، یک بار «گره بر سر بستن» از چرخ سلب شده و بار دیگر «گشودن گره» به آن نسبت داده شده است.
- ۴ در قضیه «در طلب دانش همت می‌کنم»، به ثبوت «همت» برای «طلب دانش» حکم شده است.

۹ کدام گزینه قضیه حملی نیست؟

- ۱ مجلس تمام گشت و به آخر رسید عمر
- ۲ توحیدگوی او نه بنی آدم‌اند و بس
- ۳ لال است در دهان بلاغت زبان وصف
- ۴ سر چیست تا به طاعت او بر زمین نهند

۱۰ راه پی بردن به شخصیه و محصوره بودن یک قضیه چیست و کدام مورد مثالی برای قضیه شخصیه است؟

- ۱ جزئی و کلی بودن سور قضیه - تبریزی‌ها مهمان‌نوازند.
- ۲ جزئی و کلی بودن سور قضیه - تبریزی‌ها دو میلیون نفرند.
- ۳ جزئی و کلی بودن محمول قضیه - تبریزی‌ها مهمان‌نوازند.
- ۴ جزئی و کلی بودن موضوع قضیه - تبریزی‌ها دو میلیون نفرند.

۱۱) نوع قضیه در کدام گزینه متفاوت است؟

- ۱) بزرگ‌ترین منابع زیرزمینی جهان در ایران قرار دارد.
- ۲) فیلسوف پراگماتیست اصول کلی تجربه‌گرایی را نفی نمی‌کند.
- ۳) این دانش‌آموزان کوشا در المپیاد ادبی لوح تقدیر دریافت کردند.
- ۴) نرخ رشد اقتصادی پس از همه‌گیری ویروس کرونا کاهش یافته است.

۱۲) کدام یک از گزینه‌های زیر به دلالت التزام، یک قضیه محسوب می‌شود؟

- ۱) ای کاش در امتحان قبول می‌شدم.
- ۲) «کتاب فلسفی» یک تصور است.
- ۳) به کجا چنین شتابان؟
- ۴) از این راه عبور نکن.

۱۳) کدام یک از جملات زیر در منطق انشایی نامیده می‌شوند؟

- الف) تو را دانش و دین رهاوند درست
- ب) برو کار می‌کن مگو چیست کار
- ج) هنگام تنگدستی در عیش کوش و مستی
- د) ای صاحب کرامت شکرانه سلامت / روزی تفقدی کن درویش بینوا را

- ۱) الف، ب، ج
- ۲) فقط ب و د
- ۳) ب، ج، د
- ۴) فقط ج و د

۱۴) کدام گزینه درباره عبارت «ابن‌سینا و فارابی از فیلسوفان اسلامی هستند.» صحیح است؟

- ۱) متشکل از دو قضیهٔ حملی محصوره است.
- ۲) یک قضیهٔ حملی با قابلیت صدق و کذب است.
- ۳) یک قضیهٔ محصوره با دو موضوع است.
- ۴) متشکل از دو قضیهٔ حملی شخصی است.

۱۵) کدام مورد، قضیه است؟

- ۱) ماه تابنده
- ۲) همچون ماه تابید.
- ۳) وقتی ماه می‌تابد.
- ۴) ماهی که می‌تابد.

۱۶) کدام گزینه درباره‌ی قضایای شخصی و محصوره درست نیست؟

- ۱) اگر موضوع قضیه‌ای کلی باشد، محال است آن قضیه شخصی باشد.
- ۲) اگر سور قضیه‌ای جزئی باشد، محال است آن قضیه شخصی باشد.
- ۳) اگر نسبت قضیه‌ای سالبه باشد، ممکن است آن قضیه محصوره باشد.
- ۴) اگر در اجزای یک قضیه از مفهوم جزئی استفاده شده باشد، محال است محصوره باشد.

۱۷) کدام گزینه در تعریف قضیه درست نیست؟

- ۱) قضیه، تصدیق غیرانشایی و بامعنا است که صدق و کذب آن قابل تشخیص می‌باشد.
- ۲) قضیه، جمله‌ی بامعنا، خبری و دارای حکم است که قابلیت بررسی صدق و کذب را دارد.
- ۳) قضیه عبارتی غیرتصوری و غیرانشایی و صادق است که قابلیت نادرست بودن را ندارد.
- ۴) قضیه، تصدیقی خبری و دارای معنایی است که لزوماً صادق یا کاذب می‌باشد.

۱۸ در کدام گزینه، هر دو نوع قضیه‌ی شرطی وجود دارد؟

- ۱ گروه خونی هر کسی یا مثبت است یا منفی و گروه خونی مثبت هم یا A است یا غیر A
- ۲ گر چرخ به کام ما نگردد، کار بکنیم تا نگردد / گوییم به او مطیع ما گرد، یا گردد و یا نمی‌گردد
- ۳ یا مرو با یار ازرق پیرهن، یا بکش برخان و مان انگشت نیل / یا مکن با پیل‌بانان دوستی، یا بنا کن خان‌های در خورد پیل
- ۴ در صورتی‌که امسال بارندگی زیاد باشد، رودخانه‌ها پرآب می‌شوند و اگر رودخانه‌ها پرآب شوند، آب جیره‌بندی نمی‌شود.

۱۹ کدام قضیه، شخصیّه است؟

- ۱ صحابه‌ی حضرت محمد (ص) با ایمان و درستکار بودند.
- ۲ افراد مؤمن در دنیا و آخرت نزد خدا، عزیز هستند.
- ۳ یاران واقعی امام حسین (ع) اندک بودند.
- ۴ خانه‌های این محله، نوساز هستند.

۲۰ کدام گزینه درست است؟

- ۱ قضایای حملی از سه تصور اصلی اما شرطی متصل از دو تصور تشکیل می‌شود.
- ۲ در قضایای محصوره مجهول به مصادیق موضوع نسبت داده می‌شود.
- ۳ کمیت و کیفیت قضایای حملی بیانگر درست و نادرست بودن آن‌ها است.
- ۴ در قضایای محصوره و شخصیّه، معنای جزئی و کلی بودن موضوع و خود قضیه یکی است.

۲۱ به ترتیب قضایای «هر پزشکی متخصص نیست» و «حتی لبخندی بر لب‌ها نمی‌روید» چه نوع قضایایی هستند؟

- ۱ موجهی جزئیّه - سالبه جزئیّه
- ۲ سالبه جزئیّه - سالبه کلیه
- ۳ موجهی کلیه - سالبه کلیه
- ۴ سالبه کلیه - سالبه جزئیّه

۲۲ اگر برای دو مفهوم که نسبت عموم و خصوص من‌وجه دارند، همه‌ی قضایای آن را بنویسیم، کدام گزینه درباره‌ی آن «قضایا» نادرست است؟

- ۱ از نظر کیفیت متفاوت هستند.
- ۲ همه‌ی قضایای آن صادق و جزئی است.
- ۳ جای موضوع و محمول در قضایا تغییر می‌کند.
- ۴ دارای محمول‌های کلی و جزئی هستند.

۲۳ از لحاظ شخصیّه یا محصوره بودن، قضیه‌ی «انسان می‌تواند موفق شود» مشابه کدام قضیه است؟

- ۱ انسان، اسم است.
- ۲ مفهوم جزئی، دارای مصداق است.
- ۳ کتاب‌های فلسفه و منطق دبیرستان، سه عدد است.
- ۴ کت، انگلیسی است.

۲۴ کدام گزینه قضیه محسوب می‌شود؟

- ۱ ای دیو سپید پای در بند/ ای گنبد گیتی از دماوند
- ۲ مگردان سر از دین و از راستی/ که خشم خدا آورد کاستی
- ۳ با من بگو تا کیستی؟/ خوابی؟ خیالی؟ چستی؟
- ۴ هر که تأمل نکند در جواب/ بیشتر آید سخنش ناصواب

۲۵ کدام گزینه درباره قضایای شخصیه نادرست است؟

- ۱ در این قضایا امکان نسبت دادن حکم تک‌تک افراد موضوع به محمول وجود دارد.
- ۲ موضوع قضایای شخصیه محال است کلی باشد، اما ممکن است اسم خاص نباشد.
- ۳ با مشاهده قضایای شخصیه، تنها یک برداشت مشخص از افراد موضوع خواهیم داشت.
- ۴ این قضایا محال است بر اساس موضوع خود تقسیم شوند، اما بر اساس نسبت تقسیم می‌شوند.

- ۱ گزینه ۴ پاسخ صحیح است. با توجه به قضیه اول، «گشت» در اینجا به معنای «شد» نیست بلکه به معنای «چرخید» است لذا فعل ربطی نیست و برای مشخص کردن محمول، باید فعل را تبدیل کنیم. با تبدیل فعل، قضیه به این صورت خواهد شد: پروانه، گردان به دور شمع است. محمول این قضیه، «گردان به دور شمع» است. (رد گزینه‌های ۱ و ۳) - در قضیه دوم، موضوع یا همان نهاد، «جهان» است: جهان ز کردار او ویران گشت (رد گزینه ۲).
- ۲ گزینه ۱ پاسخ صحیح است. سور هر یا هیچ نشان‌دهنده‌ی همه‌ی مصادیق موضوع است و بعضی نشان‌دهنده‌ی بعضی از مصادیق موضوع است. اغلب در قضایای محصوره نشانه‌هایی برای تعیین دامنه‌ی مصادیق موضوع وجود دارد که به آن‌ها «سور» می‌گویند. در قضایای محصوره، موضوع کلی است. درس ششم ص ۵۸
- ۳ گزینه ۱ پاسخ صحیح است. در این گزینه چون ۷۲ تن بودن، به کل افراد موضوع - درحالی‌که جمع هستند - نسبت داده شده، این قضیه شخصی است، اما در عبارت دوم، موضوع کلی است و محمول را می‌توان به تک‌تک افراد موضوع نسبت داد، پس این قضیه محصوره است. در گزینه‌ی ۲ هر دو قضیه، محصوره است. در گزینه‌ی ۳ هر دو قضیه شخصی است. در گزینه‌ی ۴ هر دو قضیه، محصوره است. ماه بهمن مفهومی کلی است، زیرا قابلیت صدق بر افراد و مصادیق متعدد دارد. درس ششم ص ۵۸
- ۴ گزینه ۱ پاسخ صحیح است. «شهادای کربلا» مجموعه‌ای معین است و جزئی محسوب می‌شود؛ زیرا محمول هفتاد و دو تن بودن به کل افراد موضوع، نسبت داده شده، نه به تک‌تک مصادیق آن؛ پس این قضیه، شخصی است.
- ۵ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. در الف، چون اشاره به عبارت و لفظ شده است پس موضوع جزئی محسوب می‌شود و آن، قضیه شخصی است؛ در پ موضوع آن «دماوند» است که جزئی است، پس این جمله نیز شخصی است.
- ۶ گزینه ۳ پاسخ صحیح است. در قضیه‌ی محصوره موضوع قضیه، مفهوم کلی است که سور قضیه دامنه‌ی مصادیق موضوع را مشخص می‌کند یعنی تعیین می‌کند که همه یا بعضی از مصادیق موضوع، موردنظر گوینده است و با توجه به تعریف گفته شده عبارات در گزینه (۱) ترتیب درست رعایت نشده است. در گزینه (۲): دامنه‌ی مصادیق را سور یا کمیت معین می‌کند و ارتباطی با مفهوم موضوع ندارد. در گزینه (۴) نیز مفهوم موضوع یا جزئی است یا کلی و سور دامنه‌ی مصادیق را که مربوط به مصادیق موضوع است را معین می‌کند و ارتباطی با مفهوم موضوع ندارد.
- ۷ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. در این گزینه هر دو قضیه، حمله هستند.

- ۸ گزینه ۱ پاسخ صحیح است. عبارت گزینه ۱، به این صورت بازنویسی می‌گردد: (بگو نقش ما را به دیباچه عقل ننگارند / نشان من و تو، هر کجا که نامه عشق باشد، وجود دارد)
- بخش اول عبارت، امری است پس قضیه نیست و بخش دوم عبارت، یک قضیه حملی است. بررسی سایر گزینه‌ها:
- گزینه ۲: عبارت به شکل زیر بازنویسی می‌شود. (وقتی به خوبی نگاه کرد، پر خود را در آن دید - گفت: از چه کسی بنالیم وقتی از ماست که بر ماست؟) عبارت مذکور، کلاً از دو قضیه حملی تشکیل شده است.
- نکته: عبارت دوم این گزینه، پرسشی نیست، بلکه در حال خبر دادن از پرسش آن شخص است.
- گزینه ۳: عبارت به دو شکل بازنویسی می‌شود: شکل اول: (اگر چرخ گره‌ای بر سر راه تو ایجاد بکند، گره دیگری از راه تو می‌گشاید.) در این حالت، هر دو قسمت جمله ایجابی هستند و چیزی سلب نشده است.
- شکل دوم: (چرخ گره‌ای بر سر راه تو ایجاد نمی‌کند مگر آنکه گره دیگری از راه تو بگشاید.) در این حالت، بخش اول جمله سلبی و بخش دوم جمله ایجابی است که مطابق صورت سؤال است و اگر به این شکل بازنویسی شود، این گزینه نیز، پاسخ می‌شود.
- گزینه ۴: عبارت به شکل زیر بازنویسی می‌شود: (من در طلب دانش همت می‌کنم.) در عبارت مذکور، به ثبوت «همت» برای «من» حکم شده است.
- ۹ گزینه ۴ پاسخ صحیح است. عبارت گزینه ۴، یک جمله پرسشی است بنابراین اصلاً قضیه نیست. در گزینه‌های دیگر همگی ثبوت یا نفی چیزی برای چیز دیگر حکم شده است.
- ۱۰ گزینه ۴ پاسخ صحیح است. راه پی بردن به شخصیه و محصوره بودن یک قضیه جزئی و کلی بودن «موضوع قضیه» که مربوط به مفهوم موضوع است، می‌باشد.
- قضیه «تبریزی‌ها دو میلیون نفرند» شخصیه می‌باشد؛ چون بیانگر مجموعه افراد شهر تبریز است.
- ۱۱ گزینه ۴ پاسخ صحیح است. قضیه شخصیه، قضیه ای است که در آن موضوع، یک مجموعه خاص است. اما توجه داشته باشید که در قضیه حملی شخصیه کل محمول یک بار بر موضوع که یک مجموعه خاص از افراد است حمل می‌شود. اما اگر موضوع یک مجموعه خاص باشد و محمول بتواند به دفعات متعدد هر بار بر یکی از افراد و مصادیق آن مجموعه خاص حمل شود، قضیه محصوره است. گزینه ۴ قضیه شخصیه و سایر گزینه‌ها محصوره هستند.
- ۱۲ گزینه ۱ پاسخ صحیح است. «ای کاش در امتحان قبول می‌شدم» به دلالت مطابقی جمله انشایی است، اما به دلالت التزام به معنای این است که «من در امتحان قبول نشدم» که یک قضیه است.
- گزینه ۲ به دلالت مطابقی قضیه است، نه به دلالت التزام.
- ۱۳ گزینه ۳ پاسخ صحیح است. موارد ب، ج و د انشایی هستند.
- ب و ج جملات امری هستند و مصراع اول د، جمله ندا می‌باشد.
- ۱۴ گزینه ۴ پاسخ صحیح است. در قضیه حملی تکثر در موضوع یا محمول باعث تکثر در قضیه می‌شود. در این جا با دو قضیه حملی شخصیه روبرو هستیم.
- ابن سینا از فیلسوفان اسلامی است. فارابی از فیلسوفان اسلامی است.

۱۵

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. محتوای این عبارت یک قضیه است، زیرا در آن خبری داده شده و حکم و قضاوت وجود دارد، یعنی می‌توان گفت که این جمله صادق است و او همچون ماه تابیده، یا خیر کاذب است. اما در سایر عبارات جمله ناقص است و حکم و خبری در آن‌ها وجود ندارد.

۱۶

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. قضیه‌ی شخصی: قضیه‌ای است که موضوع آن مفهومی جزئی است. قضیه‌ی محصوره: قضیه‌ای است که موضوع آن مفهوم کلی است. بررسی گزینه‌ها:
 (۱) قضایای شخصی محال است موضوع کلی داشته باشند.
 (۲) اگر در قضیه‌ای سور جزئی (مثل: بعضی، برخی) باشد، آن قضیه قطعاً محصوره است، قضایای محصوره سور می‌پذیرند.
 (۳) قضایای سالبه ممکن است شخصی یا محصوره باشد.
 (۴) اجزای قضیه «موضوع، محمول، نسبت» است. در صورتی که در محمول قضیه از یک مفهوم جزئی استفاده شود، ممکن است آن قضیه محصوره باشد.
 مثال: همه‌ی آن‌ها علی را دوست دارند.

۱۷

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. قضیه، جمله‌ای خبری و بامعناست که می‌توانیم درباره‌ی صدق و کذب آن نظر بدهیم. بررسی گزینه‌ها:
 (۱) «جمله‌ی خبری بودن» در تعریف قضیه به معنای «تصدیق بودن» است. همچنین جملات خبری، غیرانشایی هستند.
 (۲) جملات خبری و بامعنا، دارای حکم هستند.
 (۳) «غیرتصوری بودن» به معنای «تصدیق بودن» و «غیرانشایی» به معنای «خبری» است و درست ذکر شده‌اند اما قضیه همواره صادق نیست و ممکن است کاذب نیز باشد.
 (۴) هر قضیه‌ای یا باید صادق و یا باید کاذب باشد و نمی‌تواند «همزمان صادق یا کاذب» و یا «نه صادق و نه کاذب» باشد.

۱۸

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. در این گزینه در بیت اول قضیه‌ی شرطی متصل و در بیت دوم قضیه‌ی شرطی منفصل وجود دارد.

۱۹

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. در این عبارت محمول «اندک» به کل افراد موضوع که یک مجموعه‌ی معین است نسبت داده شده است. پس این جمله شخصی است.

۲۰

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. در قضایای محصوره، محمول به افراد موضوع نسبت داده می‌شود نه به مفهوم موضوع، مثلاً در قضیه‌ی «بعضی انسان‌ها شجاع هستند»، شجاع به افراد انسانی که در خارج از ذهن هستند، نسبت داده می‌شود. بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) قضایای محصوره از سه تصور اصلی (موضوع، محمول و رابطه) تشکیل می‌شود، اما قضایای شرطی متصل حداقل از دو قضیه‌ی حمله‌ی تشکیل می‌شود نه از دو تصور.
 (۲) کیفیت (موجب یا سالبه بودن) و کمیت قضیه بیانگر صدق و کذب (درست و نادرست بودن) قضیه‌ی حمله نیست، بلکه مطابقت یا عدم مطابقت قضیه با واقعیت، معیار صدق و کذب قضیه اعم از حمله و شرطی است.
 (۳) جزئی و کلی بودن موضوع در قضایا بیانگر محصوره و یا شخصی بودن قضیه است، اما جزئی و یا کلی بودن خود قضیه بیانگر قضایای محصوره است که از نظر کمیت به کلی و جزئی تقسیم می‌شوند.

۲۱

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. در منطق قدیم قضیه‌ی «هر پزشکی متخصص نیست» معادل یک قضیه‌ی سالبه‌ی جزئی است، یعنی «بعضی پزشک‌ها متخصص نیستند» اما در منطق جدید و کتاب حاضر معادل دو قضیه‌ی موجبه‌ی جزئی و سالبه‌ی جزئی است، یعنی «بعضی پزشک‌ها متخصص هستند» و «بعضی پزشک‌ها متخصص نیستند». «حتی لبخندی بر لب‌ها نمی‌روید» یعنی «هیچ لبخندی بر لب‌ها، قابل روئیدن نیست» که یک قضیه‌ی سالبه‌ی کلیه است.

۲۲ گزینه ۴ پاسخ صحیح است. از دو مفهومی که نسبت به عموم و خصوص من وجه بین آن‌ها برقرار است، مانند «واجب و نماز» چهار قضیه‌ی صادق جزئی (دو قضیه‌ی موجهی جزئی و دو قضیه‌ی سالبی جزئی) صحیح به دست می‌آید: «بعضی نمازها واجب هستند، بعضی نمازها واجب نیستند، بعضی واجب‌ها نماز هستند و بعضی واجب‌ها نماز نیستند» که کمیت آن‌ها یکسان و کیفیت متفاوت است و جای موضوع و محمول در قضایا تغییر می‌کند و دارای محمول‌های کلی هستند نه جزئی. چون نسبت‌های چهارگانه بین مفاهیم کلی است نه جزئی.

۲۳ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. قضیه‌ی «انسان می‌تواند موفق شود» و قضیه‌ی «مفهوم جزئی، دارای مصداق است» هر دو قضیه‌ی محصوره هستند، زیرا اگر موضوع قضیه، یک مفهوم کلی باشد، قضیه، محصوره به حساب می‌آید نه شخصی، مانند «مفهوم جزئی» در قضیه‌ی مذکور. تذکر: قضایایی که سورپذیر هستند، محصوره محسوب می‌شوند، مانند: برخی مفهوم جزئی، دارای مصداق است. بررسی سایر گزینه‌ها: ۱ و ۴) محمول‌های «اسم» و «انگلیسی» به ترتیب به لفظ «انسان» و لفظ «کت» نسبت داده شده است. بنابراین هرگاه محمول به لفظ موضوع نسبت داده شود، قضیه شخصی محسوب می‌شود. ۳) محمول «سه عدد» به مجموع کتاب‌های افسانه و منطق دبیرستان نسبت داده شده است نه به تک‌تک آن‌ها، بنابراین قضیه شخصی محسوب می‌شود.

۲۴ گزینه ۴ پاسخ صحیح است. قضیه جمله‌ای بامعنی است که خبری را می‌رساند و قابلیت صدق و کذب دارد. بررسی سایر گزینه‌ها: ۱) جملات منادا قابلیت صدق و کذب ندارند، در نتیجه قضیه محسوب نمی‌شوند. ۲) جمله‌ی نهی است و قضیه محسوب نمی‌شود، چون خبری را نمی‌رساند در نتیجه قابلیت صدق و کذب ندارد. ۳) جمله‌ی پرسشی است در نتیجه قضیه محسوب نمی‌شود، چون قابلیت صدق و کذب ندارد.

۲۵ گزینه ۱ پاسخ صحیح است. قضایا به لحاظ کلی بودن یا جزئی بودن موضوع، به دو گروه «شخصیه» و «محصوره» تقسیم می‌شوند. قضایایی که موضوع آن‌ها کلی است، محصوره نام دارند. قضایایی که موضوع آن‌ها جزئی است، شخصی نام دارند. بررسی گزینه‌ها: گزینه (۱): نادرست، به مثال زیر توجه کنید: دانش‌آموزان این کلاس ۲۰ نفر هستند. موضوع (دانش‌آموزان) تنها یک‌بار به محمول نسبت داده می‌شود و شخصی است. نمی‌توانیم بگوییم علی ۲۰ نفر است، رضا ۲۰ نفر است، احمد ۲۰ نفر است و ... (افراد موضوع را نمی‌توانیم نام ببریم). گزینه (۲): موضوع قضایای شخصی، همواره جزئی است، اما ممکن است اسم خاص نباشند و با اسم اشاره جزئی شده باشند. گزینه (۳): از آن جا که موضوع قضایای شخصی جزئی است، مصداق شخصی دارند و برداشت از موضوع همواره یکسان است. گزینه (۴): قضایای شخصی نمی‌توانند بر اساس موضوع خود به کلیه و جزئی تقسیم شوند، اما بر اساس نسبت خود به موجه و سالبه تقسیم می‌شوند. توجه: عبارت موجود در گزینه (۱)، به صورت مشخص در کتاب درسی ذکر نشده است اما کافی است با ساختن چند مثال در ذهن خود، پاسخ سؤال را بیابید.